

კატარა ქვეყნის დიდი საგარეო პოლიტიკა: კატარი სპარსეთის ყურის
კრიზისში

გურამ ჭინჭარაული

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
მეცნიერების და ხელოვნების ფაკულტეტზე მაგისტრის აკადემიური ხარისხის
მინიჭების მოთხოვნის შესაბამისად*

პროგრამა: საერთაშორისო ურთიერთობები

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ნინო ფავლენიშვილი, ასოცირებული პროფესორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი
თბილისი, 2019

განაცხადი

„როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად“.

გურამ ჭინჭარაული

25.06.2019

აბსტრაქტი

პატარა სახელმწიფოების კვლევა საერთაშორისო ურთიერთობების სპეციალისტთა შორის დიდი ხანი საკმაოდ არაპოპულარული იყო, თუმცა ეს ტრენდი სულ უფრო და უფრო ჩქარა ქრება. ამის მთავარი ხელშემწყობი ფაქტორი ის გაზრდილი როლია, რაც პატარა ქვეყნებს აქვთ თანამედროვე საერთაშორისო სისტემაზე. აღნიშნული კვლევა სიღრმისეულად სწავლობს ერთ-ერთი ასეთი ქვეყნის, კატარის, მაგალითს. კვლევა ყურადღებას ამახვილებს ამ ქვეყნის განვითარებაზე 1990-იანი წლებიდან დღევანდელ დღემდე, გაანალიზებულია კატარის უახლესი ისტორიის ყველა საკვანძო მომენტი. გამოკვეთილია ის ფაქტორები, რითაც სპარსეთი ყურის პატარა ქვეყანამ შეძლო ახალი სტატუსის შექმნა, მოიპოვა გავლენა მსოფლიოს წამყვან ძალებზე. კატარმა მოახერხა და დროთა განმავლობაში გახდა საჭირო ძალა დიდი წამყვანი საერთაშორისო აქტორებისთვის, ძირითადად თავისი ფინანსური შესაძლებლობებით, აქტიური დიპლომატიით, რომელსაც ის კულისებს მიღმა აწარმოებდა დაპირისპირებულ ძალებს შორის. კატარმა ყველას დაანახა, რომ საჭირო ძალაა, რომელთან თანამშრომლობასაც შეუძლია დიდი სარგებლის მოტანა. მის გაბედულ საგარეო პოლიტიკურ ნაბიჯებს კი დიდი ქვეყნები მეტი სიმშვიდით ხვდებიან, რაც ამ ქვეყნის სტატუსის დამსახურებაა: კატარი პატარა სახელმწიფოა, შესაბამისად მისი მოქმედებები განსაკუთრებულ საფრთხეს დიდ ქვეყნებს არ შეუქმნის.

კვლევა დაფუძნებულია კონკრეტული შემთხვევის შესწავლის მეთოდზე, იყენებს ე.წ. პროცესზე მიდევნების (Process Tracing) მიდგომას. კვლევაში ძირითადად გამოყენებულია მეორადი წყაროები.

ძირითადი საძიებო სიტყვები: პატარა სახელმწიფოები, ყურის კრიზისი, არაბული გაზაფხული, კატარი, საგარეო პოლიტიკა.

Abstract

The study of small states has been unpopular for a long time among the specialists of international relations. However, this trend is being faded away very rapidly. The main contributive factor of this process is the increased role of small states that they have in modern international system. This thesis thoroughly studies the case of one of such state – Qatar. The research pays particular attention to the development of this state since 1990s till now. All the major political events of the recent history of Qatar are analyzed in this thesis. Besides, all factors are identified giving new status to the small state of Persian Gulf and making influence over the major powers of the world. Qatar have managed and eventually became the necessary force for the main international actors by its financial resources and active diplomacy which was implemented behind the scene among the confronted forces.

Qatar shows to the major players of international system that collaboration with it can be beneficial for them. Its courage foreign policy steps are responded with patience by the big states. It can be explained by the status of this state. In particular, Qatar is small state and therefore, it cannot pose significant threat to the big states.

This research is qualitative and based on the case-study method. The approach of process tracing and the analyses of secondary sources are also used as the research methods.

Key Words: Small States, Gulf Crisis, Arab Spring, Qatarr, Foreign Policy.